

11001.
Elimäki,
Metsäuodin kl.
Myllymäki.

J. N. Koiviston ilmoittama ja ta-
loll. Antti Myllylän Esihistor. osaston
pyynnöstä museoon lähettämä ja 30 mk:
lla lunastettu esine. Verif. Diar.
29.III. 1939.

Keihäänkärjen kärkikappale, kiveä, vi-
hertävänharmaa, toiselta puolelta kes-
keltä harjava, toinen puoli kupera;
reunat lohjenneet. Pit. 81,5; 40; 8
mm. Ks. kuvaa n:o 11006 jälessä.

Esineen löysi Antti Aarnio
(os. Kausala, Metsäuoti) Eli-
mäenpitäjän Metsäuodin kylän
yhteisestä soranottopaikasta.
Löytöpaikkaa nimitetään Myl-
lymäeksi ja se on n. 30 m
maantiestä länteen. Esine
löytyi hiekanajossa ja oli
se n. 1 metrin syvyydessä.

11002.
Eura,
Pappilan-
mäki.

Rakennusmestari O. H. Tuomisen
talteenottamat ja lahjana Kansallis-
museoon lähettämät esineet. Verif.
Diar. 29.III. 1939.

1. Krapusolki, pronssia, yläpinta koris-
tettu nelikulmaisoin pisteviivoin, suo-
rin viivoin ja häränsilmin. Rautainen
neula on löytämisen jälkeen katkennut.

11002.
Eura,
Pappilanmäki.

mutta säilössä. Ks. valokuvaa. Pit.
44 mm, lev, 25 mm.

2. Pronssinen rannerengas, tyyppiä Aspelin 1581, päistä hieman lohjennut, koristettu suorilla viivoilla ja härensilmillä. Koko 58,5 x 51 mm; lev. 18,5 mm. Ks. valokuvaa.
3. Samanlaisen rannerenkaan puolikas, myös samalla tavalla koristettu. Koko 47,5 x 35 mm; lev. 18,5 mm. Ks. valokuvaa.
4. Angon yläosa, n.s. tyypillinen suomalainen ango; ilmeisesti varresta katkennut. Pit. 189; lehden lev. väkästen kohdalta 20 mm; lehden pit. 68 mm. Ks. valokuvaa.

Esineet 1-4 löytyivät Euran pappilarakennuksen alta lämmitysjohtolaitteiden perustuksia kaivettaessa. Rakennusmest. Tuominen kirjoittaa:
"Miekat ja pari isompaa (mutkikasta (= kuolaimet) rautaesinettä löytyivät paikasta

1. Rannerenkaat ja solki löytyivät paikasta 2 (kartta verifikaateissa); Nuolen tai keihäänkärki oli lähellä sannan joukossa.

11002.
Eura
Pappilan-
mäki.

Miekan paikalla ei ollut mitään jälkeä haudasta, joten se näytti paikastaan siirtyneeltä. Keskellä rakennusta oli useampia hautoja, mutta niistä ei löytynyt mitään. Ne olivat melkein maanpinnassa, kun paikkaa on rakennusaikana noin 100 vuotta takaperin tasoitettu, niin ovat haudanpohjat paikottain tulleet esille, päätellen siitäkin, että mustan pohjakerroksen päällä oli noin 10 cm vahva kova harmaa kerros, joka muistutti kuivunutta ja jonka otaksuin levitetyn päälle rakennusaikana ja hiukan santaa päälle". Miekka, väkipuukko y.m. luetellaan alanumerosta 5 eteenpäin.

valokuva

11002.

Eura

Pappilanmäki.

5. Rengasmiekka huotrineen. Miekka on 47 mm ulkona tupesta. Säilä on katkennut keskeltä ja vähäsen myös kärjestä. Kahvan ja huotran metalliosat ovat muuten pronssia paitsi väistimen ja ponnenaluksen keskiosaa peittävä hela, joka on hopeata. Muuten on kahva kullattu; kädensijassa on puuta jäljellä. Huotrassa on suuhela, kantimen tukihela poikkipienoineen, kenkään ja reunahelat. Itse huotrasta on säilynyt puuta jossa on muutamain paikoin selvästi näkyvissä karvileikkauskoristetta. Sekä kahva että huotra heloineen on kaunistettu eläin- ja koristein, myöhäistä Salinin tyyliä II. Huotran reuna- ja poikkiheloissa on lisäksi viivakoristetta. Miekan pituus huotrineen on nyt 977 mm, huotran pit. 775 mm. Kahvan pit. 150 mm, ponnen aluksen pit. 92 mm, väistimen 98 mm.

6. Pronssiheloja 19 kpl, miekan kantahelasta. Pit. 50 mm, lev. 16 mm, levyn paksuus 1,5 mm. Helat ovat ainakin osittain olleet parittain hihnassa kiinni.

11002.

Eura

Pappilan-

mäki.

7. Pronssihela, pitkä, kasviaiheiset koristeet tyyliteltyjä, osittain puhkonainen. Keskeltä katkennut. Pit. 62,5 mm, lev. 17,3 mm; reunat kohoavat jonkin verran sisäänpäin. - Tämä hela on luultavasti ollut jonkin edellisen helan parina.

8. U- muotoisia pronssiheloja 5 kpl, puhkonaiskoristeisia. Koko 18,5 x 23,5 mm.

11002:8.

:9.

9. Pyöreitä pronssiheloja 22 kpl. Koko 16 x 17 mm. Nämä ovat olleet hihnassa kiinni 2 paria peräkkäin pitkien helojen välissä. Osa vielä nahassa kiinni.

10. Kolmihaaraisia pronssiheloja 6 kpl, viivoin koristetut. Koko 50 x 43 mm.

11002:10.

:11.

11. W- muotoinen pronssihela, koristeeton. Koko 20 x 11 mm.

11002.
Eura
Pappilanmäki.

12. Hihnan pätehela, soljenmuotoinen, pronssia, palin puuttuu. Koko 33 x 19 mm. Hihnan pää on kulkennut nähtävästi renkaan läpi.
- kun*
13. Pieniä puolipallonmuotoisia nitinkantoja 5, mahdollisesti miekasta. Halk. 7,4 mm.
14. Hihnanjakaja, pronssia, puolipallonmuotoinen, jossa 4 kiinnityssakaraa, puhkonainen. Kiinnitysniitit olleet rautaa. Koko 53,5 x 50,5 x 10 mm. Muoto sama kuin Vendel, tl. IX:4.
- kun*
15. Ohut pronssikisko, jonka toisessa päässä on niitti. Pit. 101 mm, lev. 8 mm, paks. 0,7 mm.
- kun*
16. Kapea pronssikisko kiinnitysheloineen, tinalla tai hopealla ulkoapäin silattu. Pit. 42,5, lev. 4,5 mm; kiinnityshelan toisessa sakarassa niitti; toinen katkennut. Kiskon toisessa päässä yksinäinen niitti.

11002.
Eura
Pappilan-
mäki.

17. Epämääräinen rautaesine saattaa olla veit-
senterän katkelma, pahoin ruostunut. Koko
69,5 x 20 x 8 mm.
18. Nahanpalasia n. 30 kpl. ja 13 tuohenpalasta.
Nahka miekan kantohihnasta, ehkä myös vyös-
tä.
19. Väkipuukko, terä pahoin lohkeillut, kärki
ehkä hieman katkennut. Tupesta puuta ja nah-
kaa jäljellä. Kahvaa jonkin verran myös jäl-
jellä. Siinä on karvileikkausta ylähelan
alapuolella. Puukonpään helat ovat prons-
sia, ne ovat avonaisia ja ainakin ylempi
kiinnitetty kahdella nitillä; alempi on
päistään katkennut. Ruodon päässä on ensin
litteä päärynänmuotoinen hela ja päällä
pitkänsoikea, kummastakin päästä avonainen
hela. Kaikki helat ovat koristettu suorin
viivoin. Ylähelan alapuolella pronssinasta-
rivi. Väkipuukon yksi kannin, rautainen
rengas, on irtaantunut, toinen on luultavasti
ollut alemman helan alapuolella. Pit. 407
mm, lev. 36,5 mm.
20. Keihäänkärjen kärkikappale; pahoin ruostunut
ja halkeillut; kärki katkennut. Pit. 68,5,
lev. 24 mm.

11002.
Eura
Pappilanmäki.

21. Kuolaimet 6 kpl;ksi katkenneina; renkaat litteät ja ulkopuolelta lievästi kuperat. Suuraudat ovat kolmiosaiset. Helojen kiinnitysnastojen kannat ovat pronssia. Toisesta renkaasta on vain puolikas jäljellä, eheän halkaisija 91 mm.

22. Puolikuunmuotoinen rautariipus kiinnitysheloinen, joka on riippunut hevosen kuonon päällä. Kiinnityshelan nastojen kannat ovat samanlaiset kuin kuolaimissa, joten riipus on ilmeisestikin kuulunut yhteen kuolainten kanssa. Pit. nykyisessä muodossaan on 83 mm, lev. 63 mm.

kuusi

23. Rengasneula riipuksineen. Itse neula on rautaa ja sen kantapuoli pronssia. Kärkipuoli puuttuu. Akseliin on kiinnitetty ohut pronssilevy, jonka alapäähän on ketjujen avulla kiinnitetty pronssiatalit. Koristeina on käytetty -viivoja ja syvennetyjä viivoja. Pit. 154,5 mm, renkaan halk. 48 mm. Levy on katkennut.

11002.

Eura

Pappilan-

mäki.

kuva

Esineet 11002:5-23 ovat muodosta-
neet yhden haudan kaluston, joka on kuu-
lunut ratsua käyttäneelle miehelle. Ne
vierähtivät kaikki yhdessä pannuhuoneen
kohdalta perustuksia kaivettaessa. Löy-
täjien kertoman mukaan eräitä heloja
oli löydettyäessä miekan päällä, mutta
ei kuitenkaan sillä tavalla kuin ne
olivat museoon tullessa. Paikka oli
tutkittu siksi tarkoin, että mitään
esineitä ei heidän arvelunsa mukaan
voinut jäädä paikalle. Samaten olivat
löytäjät sitä mieltä, etteivät esineet
11003:1-4 voineet kuulua samaan hautaan.